

Sygn. akt I ACz 504/14

Sygn. akt I ACz 505/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący: SSA Eugeniusz Skotarczak (spr.)

Sędziowie: SSA Maria Iwankiewicz

SSA Edyta Buczkowska-Żuk

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2014 r. na posiedzeniu niejawnym w Szczecinie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko C. M.

o wydanie

na skutek zażaleń pozwanego

od postanowień Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 25 lutego 2014r. oraz z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. akt VIII GC 154/12

postanawia:

I. oddalić zażalenia;

II. zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

SSA E. Buczkowska-Żuk SSA E. Skotarczak SSA M. Iwankiewicz

Sygn. akt I ACz 504/14

Sygn. akt I ACz 505/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2014r. Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił apelację pozwanego z dnia 16 października 2012 r. od wyroku z dnia 30 sierpnia 2012r.

Postanowienie zapadło w następujących okolicznościach:

Wraz z apelacją pozwany wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych w postaci opłaty od apelacji w kwocie 200 zł. Wniosek ten został oddalony postanowieniem referendarza sądowego z dnia 1 grudnia 2012r. Po rozpoznaniu skargi pozwanego Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 18 lutego 2013r. utrzymał w mocy to orzeczenie.

Postanowieniem z dnia 11 maja 2013 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację pozwanego wskazując, że złożony przez pozwanego ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych podlega zwrotowi bez wzywania do jego uzupełnienia. Postanowieniem z dnia 15 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie uchylił to postanowienie wobec stwierdzenia, że ponowny wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych powinien zostać odrzucony w oparciu o normę art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (u.k.s.c.), o ile nie zawiera nowych okoliczności, lub - jeśli zawiera nowe okoliczności - powinien podlegać merytorycznej ocenie.

Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014 r. ponowny wniosek pozwanego z dnia 27 lutego 2013 r. o zwolnienie od kosztów sądowych został odrzucony w oparciu o normę art. 107 ust. 1 i 2 u.k.s.c.

Wobec powyższych okoliczności Sąd w oparciu o art. 112 ust. 3 u.k.s.c. stwierdził, że termin do uiszczenia opłaty od apelacji rozpoczął swój bieg z chwilą doręczenia pełnomocnikowi pozwanego odpisu postanowienia z dnia 18 lutego 2013r., a zatem w dniu 22 lutego 2013r. i upłynął z końcem dnia 7 marca 2013r. Zaznaczył, że norma z art. 112 ust. 2 u.k.s.c. zobowiązująca do dodatkowego wzywania strony do uiszczenia opłaty po prawomocnym oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów, nie znajduje zastosowania. Sąd Okręgowy podkreślił, że biegu terminu do uiszczenia opłaty od apelacji nie przerwał kolejny wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów złożony w dniu 27 lutego 2013. Wniosek ten bowiem był niedopuszczalny zgodnie z art. 107 ust 2 u.k.s.c, co spowodowało jego odrzucenie postanowieniem z dnia 12 lutego 2014 r.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 370 k.p.c. Sąd I instancji odrzucił apelację jako nieopłaconą w wyznaczonym terminie.

Od postanowienia referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014 r. odrzucającego wniosek pozwanego z dnia 27 lutego 2013 r. o zwolnienie od kosztów sądowych pozwany wniósł skargę domagając się jego zmiany poprzez zwolnienie go od kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2014r. Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił skargę jako niedopuszczalną.

Wskazał, że przepis art. 394 § 1 pkt 1, 2, 4² i 5-9 k.p.c., zawiera wyczerpujące wyliczenie rozstrzygnięć wydanych przez referendarza sądowego, które podlegają zaskarżeniu w drodze skargi. Podstawę do wydania postanowienia referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. stanowił art. 107 ust. 1 i 2 u.k.s.c., w myśl którego ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu, a na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie. Zaznaczył, że celem tej regulacji jest uniemożliwienie nierzetelnej stronie tamowania postępowania sądowego przez składanie kolejnych, nieuzasadnionych wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych. Ponieważ w świetle art. 118 u.k.s.c. wszelkie czynności związane ze zwolnieniem od kosztów sądowych wykonuje także referendarz sądowy, przepisy o zażaleniu znajdują odpowiednie zastosowanie do skargi na orzeczenie referendarza. Orzeczenie referendarza w przedmiocie odrzucenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych również nie może być kwestionowane, gdyż nie kończy postępowania i nie jest wymienione w art. 394 § 1 pkt 1, 2, 5-9 k.p.c. w zw. z art. 398²² § 1 k.p.c.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 398²² § 5 k.p.c. przewidujący, że skargę wniesioną po upływie terminu lub nieopłaconą sąd odrzuca. Pomimo braku wyraźnego wskazania w ustawie, przyjmuje się, że odrzuceniu podlega również skarga, która jest niedopuszczalna, co wynika z odpowiedniego zastosowania przepisów o zażaleniu -art. 397 § 2 w zw. z art. 370 k.p.c.

Pozwany zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 25 lutego 2014r. o odrzuceniu apelacji oraz postanowienie tego Sądu z dnia 9 kwietnia 2014r. o odrzuceniu jego skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 27 lutego 2014r. odrzucające jego ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Kwestionując odrzucenie apelacji skarżący zarzucił:

- naruszenie art. 102 ust.1 w zw. z art. 107 ust. 1 i 2 u.k.s.c. poprzez ich błędne zastosowanie

skutkujące uznaniem, że ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych podlega odrzuceniu;

- naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 130 k.p.c. i art. 112 u.k.s.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że złożony ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty był na tych samych okolicznościach;

- naruszenie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że minął termin do uiszczenia opłaty od apelacji.

W uzasadnieniu pozwany argumentował, że termin do uiszczenia apelacji został przerwany poprzez wniesienie ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 27 lutego 2013r., gdyż wniosek ten został złożony w wymaganym terminie 7 dni. W jego ocenie we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych zostały podane nowe okoliczności, które stanowią podstawę zwolnienia od kosztów sądowych. Naruszenia art. 370 k.p.c. skarżący upatruje w tym, że wraz z wydaniem postanowienia z dnia 18 lutego 2013r. (omyłkowi wskazano w zażaleniu datę 18 lutego 2014r.) nie został wezwany do uiszczenia opłaty, a tym samym postanowienie o odrzuceniu apelacji jest przedwczesne.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi na orzeczenie referendarza pozwany zarzucił naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. poprzez uniemożliwienie mu obrony swoich praw. Jego zdaniem wniesiona skarga winna zostać rozpoznana, albowiem została wniesiona w ustawowym terminie, nie zawiera żadnych braków formalnych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanego na odrzucenie apelacji powódka wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia nie zasługiwały na uwzględnienie.

Podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia przepisów procesowych należało uznać za całkowicie chybione. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że termin do uiszczenia opłaty od apelacji upłynął bezskutecznie w dniu 7 marca 2013r., a na jego bieg nie miał wpływu wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych złożony w dniu 27 lutego 2013r., jak również, że w związku z tym wnioskiem oraz wydanym w jego przedmiocie postanowieniem referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. nie powstał obowiązek ponownego wezwania pozwanego do uiszczenia opłaty od apelacji, które otworzyłyby bieg nowego terminu na opłacenie apelacji.

Postanowienie o odrzuceniu apelacji determinuje fakt, iż wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 27 lutego 2013r. został odrzucony postanowieniem referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. W pierwszej kolejności zatem wskazać należy, odnosząc się tym samym do zażalenia pozwanego na odrzucenie jego skargi na wskazane orzeczenie referendarza, iż orzeczenie to nie podlega zaskarżeniu. Sąd Apelacyjny podziela w całej rozciągłości argumentację przedstawioną w uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 kwietnia 2014r. Orzeczenie w przedmiocie odrzucenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie należy do katalogu orzeczeń referendarza sądowego, od których może zostać złożona skarga, bowiem nie ma ono charakteru orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, ani nie jest żadnym z orzeczeń enumeratywnie wymienionych w art. 394 § 1 pkt 1, 2, 4² i 5–9 k.p.c. Ponadto zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005r. nr 167 poz. 1398 ze zm. – zw. dalej u.k.s.c.), na postanowienie w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów zażalenie nie przysługuje. Sąd Apelacyjny podziela pogląd, iż przepis ten wyłącza także możliwość wniesienia skargi, jeśli orzeczenie w tym przedmiocie wydane zostało przez referendarza sądowego, akceptując w tym zakresie argumenty przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Podkreślenia wymaga, że ustalenie dopuszczalności zaskarżenia danego orzeczenia dokonuje się na podstawie przedmiotu (treści) tego orzeczenia. Jeśli ustawodawca dla danej kategorii orzeczeń wyłączył możliwość odrębnej

kontroli instancyjnej, to orzeczenia te nie podlegają zaskarżeniu. Nie ma zatem znaczenia, czy referendarz sądowy prawidłowo dokonał odrzucenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w postaci wpisu od apelacji, czy winien był wniosek rozpoznać merytorycznie. Skoro wydał postanowienie o odrzuceniu wniosku jako opartego na tych samych okolicznościach, postanowienie to – jak wyżej wskazano - nie może być kwestionowane poprzez złożenie skargi. Sąd Okręgowy mając to na uwadze, wniesioną przez pozwanego skargę był zobowiązany odrzucić. Orzeczenie o odrzuceniu środka zaskarżenia ma bowiem charakter formalny. Jeśli sąd stwierdzi, że wniesiony środek jest niedopuszczalny, bezwzględnie zobligowany jest do jego odrzucenia, niezależnie od trafności zarzutów skierowanych wobec kwestionowanego orzeczenia.

Z przedstawionych względów zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 9 kwietnia 2014r. w przedmiocie odrzucenia skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. podlegało oddaleniu z uwagi na niedopuszczalność tej skargi.

Powyższe nie oznacza jednak, że wskazane postanowienie referendarza sądowego nie może zostać poddane kontroli. Zgodnie z art. 380 k.p.c. sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. W oparciu o art. 397 § 2 k.p.c. przytoczony przepis znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu zażaleniowym.

Z zarzutów podniesionych w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu apelacji wynika, że powód kwestionuje zasadność przyjęcia, iż została spełniona dyspozycja art. 107 ust. 2 u.k.s.c. nakazująca odrzucenie ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Jednakże skarżący nie rozwija tego zarzutu ani w jego treści ani w uzasadnieniu zażalenia poprzestając na ogólnikowych stwierdzeniach, że jego ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony w dniu 27 lutego 2013r. został oparty na nowych okolicznościach warunkujących przyznanie żadanego zwolnienia. Nie jest zatem znane argumenty, na podstawie których pozwany utrzymuje, że jego sytuacja majątkowa zmieniła się po prawomocnym oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, co nastąpiło postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2013r. Natomiast analiza oparta na treści wniosku z dnia 27 lutego 2013r. nie uzasadnia przyjęcia, iż okoliczności, które pozwany przywołuje jako nowe w istocie mają charakter nowości.

We wniosku pozwany podał, iż nową okolicznością uzasadniającą zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji jest bardzo trudna sytuacja majątkowa spowodowana prowadzonymi względem niego licznymi postępowaniami egzekucyjnymi.

Po pierwsze, powołał się na postępowanie prowadzone z wniosku B. M. w przedmiocie wyegzekwowania świadczeń alimentacyjnych w wysokości 124.110 zł i wezwanie z dnia 4 stycznia 2013r. do zapłaty tych należności. Termin wezwania do zapłaty nie przesądza jednak o tym, że wystąpiła nowa okoliczność w sytuacji majątkowej pozwanego, wykluczająca zastosowanie art. 107 ust. 1 i 2 u.k.s.c., skoro żądanie dotyczy świadczeń alimentacyjnych, a zatem obowiązków finansowych o charakterze periodycznym, które obciążały pozwanego na długo przed złożeniem i rozpoznaniem jego poprzedniego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Podkreślić należy, iż interpretację wskazanego przepisu w zakresie pojęcia „te same okoliczności” nie można ograniczyć do wykładni gramatycznej pomijając cel instytucji, której dany przepis dotyczy. Prowadziłoby to w rezultacie do tego, iż każdorazowe uzupełnienie przez stronę informacji o jej sytuacji majątkowej i złożenie wraz z nią ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, powodowałoby przerwanie biegu terminu do uiszczenia opłaty. Niewątpliwie wywołanie takich skutków nie było zamiarem ustawodawcy. Zasadne jest zatem przyjęcie, iż pod

pojęciem „te same okoliczności” w rozumieniu art. 107 ust. 1 i 2 u.k.s.c. należy rozumieć okoliczności, które składały się na sytuację majątkową strony, lecz zostały uznane za nieuzasadniające wniosek, czy to wobec ich nieuprawdopodobnienia, czy też braku przesłanek określonych w art. 102 ust. 1 u.k.s.c. Odmienne podgląd oznaczałby przyjęcie dopuszczalności ponownej oceny tej samej sytuacji majątkowej strony, lecz w oparciu o kolejne dowody, co w sposób oczywisty godzi w skutki prawomocności orzeczeń.

Po drugie pozwany wskazał we wniosku na zajęcie udziałów i zysków w spółce dokonane w dniu 25 października 2012r., zawiadomienie o rozszerzeniu egzekucji z dnia 11 kwietnia 2012r. wraz z zajęciem wierzytelności z dnia 3

lipca 2012r., wezwanie do zapłaty należności z dnia 19 marca 2012r., zawiadomienie o zajęciu ruchomości z dnia 13 lutego 2013r., zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 21 maja 2012r., wydanie wyroku z dnia 21 stycznia 2013r. Stwierdzić należy, że wszystkie wymienione zdarzenia zaistniały przed prawomocnym rozpoznaniem poprzedniego wniosku pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych, a dodatkowo niewątpliwie stanowiły konsekwencję istniejącej już wcześniej sytuacji majątkowej pozwanego dotyczącej zakresu jego zobowiązań.

Zważyć również należy, że wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych dotyczy opłaty od apelacji w kwocie 200 zł, której obowiązek uiszczenia powstał z chwilą wniesienia apelacji w dniu 16 października 2012r. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów winien zostać nakierowany na potwierdzenie tezy, że wystąpiła nowa sytuacja uniemożliwiająca wywiązanie się z tego obowiązku. Biorąc jednak pod uwagę wysokość opłaty oraz obowiązek przygotowania się do pokrycia kosztów sądowych, z którym pozwany winien był liczyć się od daty otrzymania odpisu pozwu tj. od 25 czerwca 2012r., nie sposób uznać, że wszczęcie postępowań egzekucyjnych będących konsekwencją istniejącej już wcześniej sytuacji majątkowej pozwanego realnie uniemożliwiło mu wywiązanie się z tego obowiązku.

Reasumując Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do wzruszenia postanowienia referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Całkowicie chybione są natomiast argumenty pozwanego, iż w związku ze złożeniem wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 27 lutego 2013r. i jego odrzuceniem winien on zostać ponownie wezwany do uiszczenia opłaty od apelacji. Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował normę z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., zgodnie z którym jeśli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu

lub wartości przedmiotu zaskarżenia, a zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, to termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia o oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia, a jeżeli o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekał sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany terminie - od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Apelacja w imieniu pozwanego została złożona przez jego pełnomocnika radcę prawnego P. K. wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Wniosek ten został rozpoznany postanowieniem referendarza sądowego z dnia 1 grudnia 2012r. oraz w wyniku rozpoznania skargi pozwanego na to orzeczenie postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2013r., który utrzymał postanowienie referendarza w mocy. Zgodnie z art. 398²³ § 1 i 2 k.p.c. rozpoznając skargę na postanowienie referendarza w przedmiocie kosztów sądowych sąd orzeka jako sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu. Stosując ten przepis, zgodnie z normą z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., termin do opłacenia apelacji z dnia 16 października 2012r. rozpoczął swój bieg od dnia doręczenia pełnomocnikowi pozwanego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2013r. utrzymującego w mocy orzeczenie referendarza sądowego oddalającego zażalenie. Przepis art. 112 ust. 3 u.k.s.c. wprost stanowi, że w powyższych przypadkach regulacja z art. 112 ust. 2 u.k.s.c. nie znajduje zastosowania. Bieg terminu do uiszczenia opłaty wyznacza dzień doręczenia postanowienia, a sąd nie ma obowiązku ponownego wezwania strony do uiszczenia opłaty. W tym przypadku, jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy, był to dzień 22 lutego 2013r. (zwrotne potwierdzenie doręczenia pełnomocnikowi pozwanego odpisu postanowienia z dnia 18 lutego 2013r. k. 198). Korekty wymaga jedynie wskazanie, że termin ten upłynął z dniem 1 marca 2013r., a nie jak omyłkowo przyjął Sąd Okręgowy - 7 marca 2013r., skoro jest to termin tygodniowy.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 27 lutego 2013r., z uwagi na to, że został skutecznie odrzucony, nie wpłynął na bieg powyższego terminu. Przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kwestia wpływu ponownie złożonego wniosku o zwolnienie od kosztów na bieg terminu do uiszczenia opłaty sądowej była przedmiotem rozważań judykatury. Sąd Najwyższy zajmował wówczas konsekwentne stanowisko, iż wniosek taki powoduje przerwanie biegu terminu do uiszczenia opłaty wyłącznie w przypadku, gdy został oparty na nowych okolicznościach por. postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1999r., I CKN 1064/97, OSNC 1999/9/153 i przywołane tam orzecznictwo). Celem takiego przyjęcia była realizacja prawa strony do skorzystania z instytucji zwolnienia od kosztów, z tym zastrzeżeniem, że nie może ona godzić w przewidziane przez ustawodawcę skutki wezwania i biegu ustawowego terminu. Judykatura uznawała, iż złożenie ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów, gdy sytuacja majątkowa strony nie zmieniła się w sposób nakazujący odmienną ocenę jej możliwości majątkowych w kontekście obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie może niwelować skutków wezwania do uiszczenia opłaty, a wyznaczony termin na jej uiszczenie nie ulega przerwaniu. W poprzednim stanie prawnym brak było podstaw do odrzucenia ponownego wniosku opartego na niezmiennych okolicznościach, lecz podlegał on merytorycznemu rozpoznaniu. Stwierdzenie, iż strona zabiegająca o zwolnienie od opłaty sądowej ponawia wnioski po prawomocnym nieuwzględnieniu jej żądania, bez powoływania się na istotną zmianę stanu majątkowego, może nastąpić w postanowieniu sądu oddalającym ten wniosek (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 września 1997 r. III CZ 48/97). Natomiast pogląd, zgodnie z którym w razie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych termin do uiszczenia opłaty sądowej biegnie na nowo od chwili doręczenia ponownego wezwania do jej uiszczenia odnosił się do sytuacji procesowych normalnych, typowych, nieobejmujących stałego ponawiania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych po każdym doręczeniu wezwania do uiszczenia opłaty.

Regulacja zawarta w art. 107 ust. 1 i 2 oraz art. 112 ust. 3 u.k.s.c. jest wyrazem ustawowego usankcjonowania przedstawionej wyżej koncepcji dotyczącej wpływu ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych na bieg terminu do uiszczenia opłaty. Choć w każdym wypadku wniosek ten winien zostać rozpatrzony poprzez wydanie stosownego orzeczenia, to w razie jego odrzucenia nie wywołuje on żadnego wpływu na bieg terminu do uiszczenia opłaty i skutki uchybienia temu terminowi. W dacie wydania postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2013 r. o odrzuceniu apelacji brak było orzeczenia w przedmiocie rozstrzygnięcia o wniosku pozwanego z dnia 27 lutego 2013r., co stanowiło przyczynę uchylenia tego postanowienia przez Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 15 listopada 2013 r. z powodu jego przedwczesności. Aktualnie brak ten został prawidłowo usunięty poprzez wydanie, skontrolowanego we wcześniejszej części uzasadnienia, postanowienia referendarza sądowego z dnia 12 lutego 2014r. W konsekwencji stwierdzić należy, że wniosek o zwolnienie od kosztów z dnia 27 lutego 2013r. nie wywołał skutków, jakie skarżący podnosi kwestionując zasadność odrzucenia jego apelacji.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §

2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji.

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. obciążono pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz powódki poniesionych przez nią kosztów postępowania zażaleniowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej 120 zł, ustalonej zgodnie z § 6 pkt 1 w zw. z 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 490).

SSA E. Buczkowska-Żuk SSA E. Skotarczak SSA M. Iwankiewicz